



Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Departementspromemorian Nordisk verkställighet i brottmål (Ds 2025:12)

Mot bakgrund av de intressen som Åklagarmyndigheten har att bevaka lämnas följande yttrande.

1.1 Förslag till lag (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål

4 kap. 5 § Specialitetsprincipen

I departementspromemorian framförs att övervägande skäl talar för att i grunden samma regler om skydd enligt specialitetsprincipen bör gälla enligt den föreslagna nya lagen och nordiska arresteringsorderlagen.

Specialitetsprincipen regleras i artikel 23 i avtalet om en nordisk arresteringsorder. Här stadgas att en person som överlämnats får ställas till ansvar för annat brott som är begånget före överlämnandet än det brott för vilket personen överlämnades, om inte vissa i artikeln nämnda undantag är för handen. Grundförutsättningen är alltså att specialitetsprincipen inte gäller.

I den föreslagna nya lagen regleras specialitetsprincipen i 4 kap. 5 §. Här är grundförutsättningen omvänd, det vill säga att specialitetsprincipen gäller.

Det bör övervägas om inte specialitetsprincipen i den nya lagen bör omformuleras så att det blir en större likhet mellan regleringen avseende en nordisk arresteringsorder och överförande av fängelsestraff inom Norden.

Om så sker bör regleringen om åtal eller straff för annat brott och regleringen om vidareöverlämnande eller vidareutlämnande regleras i olika paragrafer.

I den nu föreslagna paragrafens andra stycke 1 bör det framgå tydligare att samtycket avser möjligheten att åtalas, vidareutlämnas eller vidareöverlämnas och inte samtycke till överförandet i sig.

5 kap. 2 § Tvångsmedel

Enligt 5 kap. 2 § i den föreslagna lagen får en dömd person häktas om det finns risk för att han eller hon avviker eller på något annat sätt undandrar sig verkställighet i Sverige. Det bör av förarbetena framgå att den begärande statens bedömning av risken för avvikande eller undandragande bör väga tungt vid bedömningen hos svenska myndigheter.

1.12 Förslag till förordning (2026:000) om nordisk verkställighet i brottmål

4 kap. Verkställighet i en annan nordisk stat av ett svenskt fängelsestraff

Det kan övervägas om det bör framgå att Kriminalvården ska sända en begäran från annan nordisk stat om undantag från specialitetsprincipen till Åklagarmyndigheten.

5 kap. 7 § Tvångsmedel

Enligt den föreslagna lydelsen ska en begäran om tvångsmedel, för det fall att den dömdes folkbokföringsadress inte är känd, sändas till riksåklagaren. En sådan begäran bör, i likhet med regleringen i 3 kap. 7 § förordning (2025:532) om internationell verkställighet i brottmål, istället sändas till Åklagarmyndigheten.

5 kap. 11 § Begäran om undantag från specialitetsprincipen

Det bör klargöras vilken kommunikationskanal som gäller för det fall det är en åklagare som begär undantag från specialitetsprincipen, det vill säga om åklagaren ska vända sig direkt till den andra staten eller gå via Kriminalvården.

Detta yttrande har beslutats av rättschefen Marie-Louise Ollén efter föredragning av byråchefen Per Hedvall.

Marie-Louise Ollén

Per Hedvall

Kopia till

Kommunikationsavdelningen

Rättschefen

Biblioteket